

สัจธรรม

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์เช้า วันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๔

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ความจริงของมัน ถ้าความจริงของมันมันต้องเป็นไปตามสัจธรรม สัจธรรมเป็นความจริง คนเข้าถึงสัจธรรมหรือเข้าไม่ถึงสัจธรรมอันนั้นอีกต่างหาก ถ้าเข้าถึงสัจธรรม คุณติ อย่างพระอรหันต์นะเข้าถึงสัจธรรม มีราตรีเดียว วันหนึ่งมีวันเดียว ไม่มีเคลื่อนไปเลย วันนี้คือวันเดียว วันนี้คือวันนี้ พรุ่งนี้ก็คือวันนี้ วันเดียว ๆ ตลอดไป เห็นไหม ผู้มีราตรีเดียว นี้เข้าถึงสัจธรรมแล้ว วันคืนไม่สามารถให้ค่ากับเวลาได้

แต่ของเราเนี่ย เรานับวันนับเวลากันเพื่ออะไร เพราะเราเข้าไม่ถึงสัจธรรม สัจธรรมคือความจริงว่ามันมืดแล้วต้องสว่าง สว่างแล้วต้องมีธรรมชาติของมัน ธรรมชาติต้องเป็นแบบนั้น ถ้าเราเข้าถึงหลักความเป็นจริง เราก็อาศัยธรรมชาติ เห็นไหม ความเป็นเศษผงธุลีของธรรมชาติ ชีวิตหนึ่งนะเป็นเศษผงธุลีของธรรมชาติ ถ้ามองในสัจจะความที่เคลื่อนไปของมันนะ

แต่ถ้ามองในหลักของศาสนาแล้ว มันเป็นหัวใจไม่ใช่เป็นธาตุ หัวใจนี้เป็นแกนของศาสนาเลย เพราะหัวใจเป็นสิ่งที่รับเรื่องศาสนา แต่ถ้าเราเข้าไม่ถึงสัจธรรม มันเป็นผงธุลีปลิวว่อนไปในวิภววน ปลิวว่อนไปในธรรมชาติ ถ้าเราเข้าไม่ถึงสัจจะความจริงมันจะเป็นอย่างนั้น สัจจะมันคงที่ของมันอยู่อย่างนี้ แล้วเราไม่รู้สัจจะ เราใช้ชีวิตของเราไปวันหนึ่ง ๆ นี่หมดวัน หมดเดือน หมดปีไป เป็นชีวิตออกไป

แล้วเราก็สร้างคุณงามความดี มันถึงยังมีสายเชือกดึงตัวเองเข้าไปหาสัจจะความจริงอันนั้น ถ้าเราเข้าถึงสัจจะความจริงอันนั้น เราจะมีคุณค่าในหัวใจของเราขึ้นมา ถ้าเราเข้าไม่ถึงสัจจะอันนี้ เราเป็นเศษส่วนที่ว่ามันเหมือนกับลมปลิวไป แล้วเราเป็นผงธุลีส่วนหนึ่งที่ว่ปลิวไปตามลมนั้น ลมอันนั้นมันลากเราไปอย่างนั้น แล้วเราก็มีแต่ความทุกข์ยากตลอดไป แล้วมันก็หมดไป เห็นไหม

พรรษาที่จะหมดไปอีกแล้ว ปีนี้ก็จะหมดไปอีกแล้ว วันคืน ๆ ล่วงไปเร็วมาก วันเดือนปีจะหมดไปตลอดไป

แล้วถ้าเราไม่มีศาสนาเลย เราก็หมุนไปตามมัน แล้วก็ต้องเวียนเกิดเวียนตาย จะปฏิเสธหรือไม่ปฏิเสธมันต้องเป็นแบบนั้นโดยธรรมชาติ เราจะปฏิเสธหรือไม่ปฏิเสธมันก็ต้องเป็น ของมันเป็นอยู่อย่างนั้น เราปฏิเสธมันก็เป็นอย่างนั้น ไม่ปฏิเสธมันก็เป็นอย่างนั้น เพราะมันมีอยู่

ทีนี้ถ้าเรามีบุญกุศล เรามีสติจะความเป็นจริง เราค้นคว้าของเราขึ้นมา เราเชื่อเห็นใหม่ ความเชื่อ ศรัทธาคือความเชื่อ ความเชื่อในหลักของศาสนา ถ้าความเชื่อขึ้นมาเราสามารถดึงเราเข้าไป ดึงเราเข้ามา จากที่ว่าเราต้องไปตามฝูงชนนั้น หมุนไปตามธรรมชาติเขา เราเองต่างหาก กลับมาเป็นคุณค่าขึ้นมา เพราะอะไร? เพราะเราขยับยังเราได้ เราไม่ตามกระแสโลกไป เราไม่เวียนไปตามกระแสโลก ฝูงชนนั้นมันหมุนไปตามกระแสโลก เพราะมันไม่มีชีวิต มันไม่มีความรู้สึก แต่ใจเรามีความรู้สึก เราไม่ยอมหมุนเวียนไปตามอย่างนั้น เราถึงต้องขยับยัง

นี่ทวนกระแส ถ้าทวนกระแสได้เห็นใหม่ ใจนี้เป็นหลัก ใจเป็นประธาน ใจเป็นใหญ่ ใจรับรู้สิ่งต่าง ๆ ทั้งหมด ถ้าใจรับรู้สิ่งต่าง ๆ ทั้งหมด นี่มันแทงทะลุสังขารไป ถ้าใจแทงทะลุสังขารเข้าไป มันจะรู้ธรรมตามความเป็นจริงแล้ววางธรรมตามความเป็นจริง ถ้าแทงไม่ทะลุสังขาร มันก็ยังได้เกาะเกี่ยวไป เกาะเกี่ยวไปในบุญกุศลใจ

บุญกุศลพาให้เกิดดีเกิดชั่ว ถ้าเกิดดีขึ้นมา เรามันก็เวียนไปในทางที่ดี นี่บุญกุศลมันเป็นประโยชน์ขนาดนั้น เราถึงต้องพยายามขวนขวาย มันทวนกระแสมา เพื่อเรา ๆ เพื่อเป็นความเห็นของเรานะ ถ้าไม่เป็นความเห็นของเรา สัจธรรมมันเป็นอยู่อย่างนั้นเลย แล้วเราจะทำอะไรกับชีวิตของเรา เราไม่ทำชีวิตของเรามันก็ล่องลอยไป ล่องลอยไปตามกระแสวัฏฏะนั้น

แล้วล่องลอยไป มันก็ย้อนกลับมาในชีวิตเรานี้ ชีวิตเรามีความสุขหรือมีความทุกข์ มีความสุขส่วนหนึ่ง แต่ความทุกข์มากกว่า แต่มันขยับยังไม่ได้ สิ่งที่ยับยังไม่ได้ มันขยับยังสิ่งนี้ได้ มันเป็นไปตามความจริงของมันอยู่แล้ว มันต้องเป็นไปตามความจริงของมัน กับคนที่ไม่ควบคุม

ตัวมันเองเลย เห็นใหม่ ไปตามความเป็นจริง แล้วปล่อยตามไปอย่างนั้นไป เขาไม่ควบคุมเพราะ
เขาไม่รู้ เขาไม่เชื่อศาสนา เขาไม่เชื่อสัจจะความเป็นจริง

ถ้าเขาไม่เชื่อสัจจะความเป็นจริง เขาเชื่อความเห็นของเขา ความเห็นของเขาต้องเอาความ
ทุกข์มาให้เขาแน่นอน เพราะมันความเห็นของเขา ความเห็นของเขาเห็นใหม่ ความเป็นใหญ่
ความสมผลประโยชน์ของเขา แต่คนถ้ามีอำนาจวาสนา สมผลประโยชน์ของเขาด้วย แล้วตาม
ธรรมด้วย แต่ตามธรรมด้วยมันก็ต้องมีหัวใจเป็นธรรม

แต่ถ้าคนที่ไม่เชื่อเลยนี้ มันสมประโยชน์ของเขา แต่ความสมประโยชน์ของเขา มันต้อง
เบียดเบียนกัน ความเบียดเบียนกันนั้นนะมันสร้างกรรมสร้างเวรตลอดไป การสร้างเวรสร้างกรรม
ในหัวใจแล้ว หัวใจมันจะได้รับผลอะไรละ มันก็ต้องรับผลที่มันสร้างขึ้นมามี สิ่งที่มันสร้างขึ้นมา
นี้ คนไม่เชื่อเป็นแบบนี้ ปฏิเสธขนาดไหนนรกสวรรค์ไม่มีนะ การทำตามความเชื่อของตัวเองมัน
ทำได้เต็มทีเพราะอะไร? เพราะมันไม่มีผลตอบแทนไง

แต่ถ้าเราเชื่อเรื่องนรกสวรรค์มีนี่ นรกสวรรค์มีเห็นใหม่ ความสุขความทุกข์ในหัวใจเรามัน
ก็มีความสุขความทุกข์ในหัวใจ มันเร้าร้อนในหัวใจของเรา มันเกาะเกี่ยวในหัวใจของเรา เรารู้อยู่
แล้ว แล้วมันจะไปไหน มันเป็นไปตามนั้น แล้วของเขานี้ เขาจะพูดขนาดไหนว่าเขาไม่มี มันก็ต้อง
เป็นเหมือนเรา เขาว่าจะมีหรือไม่มีตามความเห็นของเขา แต่สัจจะความจริงมันต้องมีอยู่อย่างนั้น
โดยธรรมชาติของมัน

ถ้ามีอยู่อย่างนั้นโดยธรรมชาติของมันนี่ มันเป็นไป มันต้องเร้าร้อน มันต้องเป็นความทุกข์
ของมันแน่นอน อันนั้นมันเป็นที่ว่าใครปิดบังกันไม่ได้หรอก ทุกข์ในหัวใจมันเป็นอย่างนั้น แต่ถ้า
เราเชื่อของเราขึ้นมา ถ้าพูดถึงว่าเป็นความทุกข์ของคนที่ไม่เชื่อนี้ เป็นการขวนขวาย งาน...ขึ้นชื่อ
ว่างาน ขึ้นชื่อว่าการขวนขวาย การทำงานแล้วมันต้องมีความเพียรของเราขึ้นมา ความเพียรของเรา
ขึ้นมาที่มันก็ต้องมีอุปสรรค นี้อุปสรรค งานของเราขนาดนี้ยังมีอุปสรรค แล้วดูอย่างที่ว่าเรามี
ความจริงจังของเขา เขาออกบวช เห็นใหม่ เขายังอุปสรรคขนาดนี้นะ

ในสมัยพุทธกาล เห็นไหม พระรัฐบาลมีทรัพย์สมบัติมาก ชื่อรัฐบาลนะเพราะมีเงินมาก จะออกบวชพ่อแม่ไม่ยอมให้บวช พ่อแม่ไม่ยอมให้ออกประพฤติปฏิบัติ อดอาหาร ไม่กินข้าว ถ้าไม่ให้บวชก็ตายไปเลย จนเพื่อน ๆ เขามาขอร้องแม่ว่า ถ้าไม่ให้บวชมันก็ต้องตายไป แต่ถ้าให้บวชยังมีชีวิตของลูกอยู่ นั่นนะให้บวชออกไป พ่อบวชออกไปมันก็มีความคิดเกาะเกี่ยวเหมือนกัน พ่อแม่จะเรียกมาบ้านทั้งหมดนะ เอาเงินเอาทองมากองไว้ท่วมหัวเลย นี่เป็นสมบัติของใคร สมบัตินี้อยากให้ลูกสักชิ้นมานะ เอาสมบัติมากองไว้แล้วถามลูกว่า

“ให้ทำอะไร?” พระรัฐบาลตอบว่าอย่างไรรู้ไหม ตอบว่า

“ให้เอาสมบัตินี้ไปเทลงแม่น้ำ”

ให้เอาไปเททิ้งไง ก็ว่าไม่สนใจในเรื่องทรัพย์สมบัตินั้น สนใจในเรื่องศาสนธรรมตามความเป็นจริงของเรา จะเข้าหาความเป็นจริงนี้ อุปสรรคของแต่ละบุคคลมันมีอย่างนั้นตลอดไป ถ้าเรื่องเกี่ยวกับเรื่องเงินเรื่องทอง มันก็ทำให้เราอยู่ในโลกนั้น ถ้าเราไม่เกี่ยวกับเรื่องเงินเรื่องทองนะ สุดท้ายแล้วพระรัฐบาลนี้ก็สำเร็จเป็นพระอรหันต์เหมือนกัน เป็นไปได้อยู่ ทำจนถึงที่สุดลงได้ เงินมันก็เป็นส่วนสมบัติของเงิน

เงินในสมัยโบราณนะ เงินนะมืออยู่แค่จำกัด แล้วใครมีมากมีน้อยนี้เขาวัดกันได้ เขาถึงว่าเป็นคหบดี เป็นเศรษฐีในรัชกาลนั้น เพราะประเทศไทยมันแคบไง การสื่อสารมันแคบ เงินทองมันถึงว่า ขนาดคนที่เอาเงินไปซ่อนไว้ เหมือนเศรษฐีที่เอาเงินไปซ่อนไว้ จะกลับมาใช้เงินของตัวเองยังไม่กล้าเลย ถ้าไปขุดเงินของตัวเองขึ้นมาใช้มันก็ถึงว่าเขาไม่มีที่ไปที่ไป เหมือนกับเป็นการปล้นกัน เขาทำไม่ได้ จนกว่าเขาจะมีอุบายวิธีการเอาเงินของเขาขึ้นมาใช้ได้

เงินทองนี้มันเป็นของที่ว่ามันรู้ทันกัน เห็นเท่าทันกันว่ามันมีอยู่มากขนาดไหน น้อยขนาดไหน มันเป็นไปอย่างนั้น แต่สมบัติอริยทรัพย์ของในหัวใจ มันไม่สามารถจะรู้เท่าทันกันได้ แล้วมันไม่สามารถที่ว่าจะปกปิดได้ ไม่สามารถปกปิดใจที่ประพฤติปฏิบัติได้ ใจที่ประพฤติปฏิบัติจะเข้าถึงสัจธรรมอันนั้น

แล้วเข้าถึงธรรมอันนั้น สมบัติเอามากองไว้มันก็กองไว้เป็นสมบัติ ต้องมีเก็บกักรักษา แต่ ธรรมความเห็นของใจในหัวใจนี้ มันไม่ต้องเก็บกักรักษา จะสะสมได้มากขนาดไหน มันจะได้ กว้างขวางมากขนาดไหน ดูอย่างอาจารย์พูดเห็นใหม่ “ถ้าจิตนี้พ้นออกไปแล้ว มันจะกว้างขวางยิ่ง กว่าวิญญานอีก” มันเหมือนกับสิ่งที่ว่าคิดในวิญญาน ในสามโลกธาตุนี้มันกว้างขนาดไหน แล้วมันไป ได้เต็มที่ ความเห็นที่จะปิดบังใจดวงนั้นมันไม่มี ใจดวงนั้นไปมันจะทะลุหมดเลย มันกว้างขวาง มันไปได้ตามประสาของมัน

แต่ความเห็นของเรานี้มันเป็นไปได้ เพราะความเห็นของเรามันคับแคบ มันโดนปิด กั้นเอาไว้ด้วยขั้น ๕ ความเห็นของเรานี้ ความคิดสัญญาเท่านั้น เราคิดได้ตามสัญญาเก่า สัญญา ใหม่ แล้วก็จินตนาการเท่านั้น ไม่สามารถคิดได้เหมือนกับผู้ที่พ้นไปแล้ว นี่หัวใจมันกว้างขวาง ขนาดนั้น มันถึงบรรลุทรัพย์สมบัติได้มหาศาล แล้วคิดดูสิ ใจแต่ละดวง ๆ ที่มีความสำเร็จอย่างนั้น ออกมาแต่ละดวง ๆ มันจะเว้งกว้างขนาดไหน มันจะมีความสุขขนาดไหน

แล้วมันจะสะสมสมบัติไว้ในโลกของส่วนตัวนะ โลกส่วนตัวเข้าถึงสัจธรรมความจริง ใจ ดวงนั้นเข้าถึงสัจธรรมความจริง ทางทะลุอริยสัจออกไป มันจะเว้งกว้างไปหมด แต่อริยสัจนี้ เหมือนกับสิ่งที่ว่า เหมือนกับเครื่องกรอง กรองสิ่งสกปรกออกจากหัวใจทั้งหมด กรองสิ่งที่เกาะ เกี่ยวในหัวใจหลุดออกไปจากใจ ใจมันหลุดออกไปจากอริยสัจ กรองออกไปจากอริยสัจ มันจะ กว้างขวาง มันจะเว้งกว้างตามความเป็นจริงของมัน

นี่เข้าถึงอริยสัจ ถึงจะเข้าถึงอริยสัจ สัจธรรมความเป็นจริงมันมีอยู่แล้วในตามความเป็นจริง ของมัน ถ้าเราเข้าถึงตามความเป็นจริงของสัจจะนั้น เราก็จะเข้าถึงในภพชาตินี้ ถ้าเราไม่เข้าถึง สัจจะความจริงอันนี้ เราก็เป็นฝุ่นธุลีหมุนเวียนตามสัจจะนั้นไป สัจจะนั้นวนไปหมุนไป เราต้อง เวียนไปในสัจจะนั้น

นี่ชีวิตเป็นแบบนี้ แล้วเรามีอำนาจวาสนาใหม่ ถ้าเรามีอำนาจวาสนา ความเชื่อของเรา นี้ ต้องตรงนี้ ฟังธรรม สิ่งที่ไม่เคยได้ยินได้ฟัง สิ่งที่ได้ยินได้ฟังแล้วตอกย้ำความเห็นนั้น นี่แก้ความ ลังเลสงสัยของเรา เราคิดแล้ว เรารู้แล้ว เราเข้าใจแล้ว แต่ความลังเลสงสัยของเราก็มีอยู่ มันยังลังเล

สงสัยอยู่ เห็นใหม่ ตอกย้ำสิ่งนี้เข้าไป แล้วสุดท้ายนี้ความรู้แจ้งของเรา ความส่องใสของใจในการฟังธรรมนั้น ฟังธรรมนั้นให้ใจเรามั่นคง ใจ มั่นคงนะ

ถ้าใจเราไม่มั่นคง มันมีกิเลสในหัวใจของเรา มันซึมซาบ สนิมในหัวใจมันกินใจของเราตลอดเวลา แล้วเราจะคลอนแคลนไปกับใจสิ่งนั้น ถ้าคลอนแคลนไปกับสิ่งนั้น เราจะไม่มีหลักยึดของเรา ถ้าเราไม่คลอนแคลนไปกับสิ่งนั้นออกไปนี้ เราจะมีหลักยึดของเราเข้ามา นี่การฟังธรรมมันถึงเป็นประโยชน์ เห็นใหม่ ทาน ศีล ภาวนา การให้ทานนี้ ให้วัตถุสิ่งของไป เป็นสื่อ สื่อที่ว่าให้ใจนี้ได้บุญกุศล อริยทรัพย์ใด ทรัพย์ที่เอาออกจากบ้าน บ้านของเราโดนไฟไหม้ตลอดเวลา ถ้าเราขนทรัพย์ออกไปขนาดไหน นั่นเป็นสมบัติของเรา

นี่ในหัวใจก็เหมือนกัน เราพยายามทำความตั้งมั่นของเราขนาดไหน เอาสิ่งทีคลอนแคลนเห็นใหม่ การให้ธรรมเป็นทาน ให้วิชาการ ให้ความรู้เป็นทานนี้ มันให้เข้าถึงหัวใจ แล้วหัวใจมันสามารถเปลี่ยนแปลงได้ ความศรัทธามันเกิดขึ้นในหัวใจ ถ้าสมบัติเรามีมาก สมบัติอันนั้นนะมันจะเป็นประโยชน์ ใจที่เป็นประโยชน์แล้ว มันจะเปลี่ยนแปลงสมบัติของเรานั้นเป็นประโยชน์กับโลกเขา ถ้าใจที่ยังไม่เป็นประโยชน์ มันตระหนี่แล้วมันก็ดึงของมันไว้เป็นสมบัติของมัน

นี่ฟังธรรม ธรรมเป็นจุดศูนย์กลางของใจแต่ละดวง ใจแต่ละดวงมีธรรมในหัวใจแล้วมันจะเป็นประโยชน์กับใจดวงนั้น ใจดวงนั้นเป็นประโยชน์เพราะอะไร? เพราะใจดวงนั้นมีความสุขออกจากมือของเราไปให้ความสุขกับคนอื่นเขา ให้ชีวิตของเขา ชีวิตนี้เขาได้อยู่ได้อาศัย สมบัติสิ่งที่เราสละจากออกไป นี่ได้สมบัติ ได้ชีวิตไปจากเรา เรามีความสุขจากอันนั้น เขาได้สิ่งนั้นออกไปแล้วเขาทำประโยชน์กับโลกเขาไปอีกนะ ประโยชน์โลกเกิดไปเรื่อย ๆ

นี่กระแสของธรรม สังฆกรรมเข้าถึงใจดวงใด มันเป็นประโยชน์กับใจดวงนั้นแล้วใจดวงนั้นยังสร้างผลประโยชน์ในโลกอีกมหาศาล โลกนี้สังฆกรรมมันเป็นความจริง เราต้องคิดว่าความจริงอย่างนั้นความจริงแบบโลกเขา ความจริงแบบสมมุติ ความจริงแบบสมมุติคือว่าสังฆะใช้ใหม่ วันคืนล่วงไป ๆ วันคืนเดือนปีนี่สมมุติ ๒๔ ชั่วโมงนี้ความจริงโดยสมมุติ เราสมมุติสังฆะ

ความจริงโดยปัญญา คือ พระพุทธเจ้าปัญญาเห็นว่าสิ่งนั้นเป็นธาตุ ธาตุ ๔ ชั้น ๕ มันเป็นธรรมชาติของมัน มันเป็นที่ว่าเป็นสัจธรรม สัจธรรมที่ว่า สัพเพ ธมมา อนตตา เป็นเครื่องดำเนิน เป็นรถ เป็นแพ เอาเราเข้าฝั่ง เอาเราไปถึงที่ แล้วเราแทงทะลุถึงสัจธรรมอันนั้น ทั้งรถ ทั้งฝั่ง ทั้งทุกอย่างทั้งหมดเลย พ้นจากทุกอย่างทั้งหมด เข้าถึงสัจจะความจริง แทะทะลุสัจจะทั้งหมด ใจดวงนั้นถึงประเสริฐ

แล้วใจดวงนั้นก็มิในใจของเรา เราก็มีใจอยู่ในหัวใจเราดวงหนึ่ง สัจจะความจริงอันนี้มันจะควรให้เป็นประโยชน์กับเราขึ้นมา เป็นความสุขของเราก่อน ไม่เบียดเบียนตน คำว่าไม่เบียดเบียนตนนี้ เวลาทุกข์ร้อนมันเบียดเบียนตนใหม่ ถ้าไม่เบียดเบียนตนแล้วเอาความสุขใส่ตน เอาความสุขใส่ตนแล้วมันจะได้ประโยชน์กับทุก ๆ คนนะ เอวัง